

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ**  
**ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-2015**

**Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ Υ 18**

**Διδακτική γλώσσας**

Το περιεχόμενο του μαθήματος «Διδακτική της γλώσσας» περιλαμβάνει στο πρώτο μέρος βασικά στοιχεία της εξέλιξης του θεωρητικού πλαισίου στήριξης της γλωσσικής διδασκαλίας με σημείο αναφοράς την εφαρμοσμένη γλωσσολογία και την κοινωνιογλωσσολογία. Στο δεύτερο μέρος επιχειρείται μία ουσιαστική προσέγγιση της θεματικής ενότητας: διδακτική της γλώσσας. Παρουσιάζονται οι μεθοδολογικές προσεγγίσεις της γλωσσικής διδασκαλίας από τις παλαιότερες μέχρι τις σύγχρονες με έμφαση στην κριτική αξιολόγηση των διδακτικών προτάσεων και την εφαρμογή τους στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών. Στο πλαίσιο αυτό δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στις αρχές της παιδαγωγικής των γραμματισμών και των πολυγραμματισμών, στον κριτικό εγγραμματισμό, στη διαχείριση της πολυτροπικότητας για την εκμάθηση των ξένων γλωσσών οι οποίες διδάσκονται στο Τμήμα και στις τυπολογίες των κειμένων για διδακτική χρήση.

Οι φοιτητές/τριες χρησιμοποιούν τα προαναφερθέντα ως εργαλεία διερεύνησης-αξιολόγησης των Προγραμμάτων Σπουδών του Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνων Χωρών και Τμημάτων άλλων Πανεπιστημίων της Ελλάδας που διδάσκουν τις ίδιες γλώσσες, καθώς και των αντίστοιχων εγχειριδίων.

**Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 10**

**Γενική Παιδαγωγική**

Το περιεχόμενο του μαθήματος «Γενική Παιδαγωγική» περιλαμβάνει ενότητες που αφορούν την παρουσίαση των σημαντικότερων παιδαγωγών στην ιστορία της παιδαγωγικής επιστήμης, καθώς και των αρχών και θέσεων που διατύπωσαν και μέχρι σήμερα είναι επίκαιρες στο πλαίσιο της μελέτης των παιδαγωγικών σχέσεων. Οι φοιτητές/τριες μελετούν κείμενα για τη βασική παιδαγωγική «ορολογία» και ασχολούνται με μεθόδους παιδαγωγικής έρευνας: ερωτηματολόγιο, συνέντευξη, κοινωνιόγραμμα, ανάλυση περιεχομένου κλπ. Ασχολούνται, επίσης, με τη διαχείριση της σχολικής τάξης και μάλιστα στο πλαίσιο των αναγκών της πολυπολιτισμικότητας η οποία διακρίνει την ελληνική κοινωνία και εκπαίδευση. Ασκούνται σε μελέτες περίπτωσης (αξιολόγηση/αντιμετώπιση προβλημάτων μεταξύ των προσώπων της, κατά περίπτωση, παιδαγωγικής σχέσης) και σε ζητήματα εκπαιδευτικής αξιολόγησης.

**Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ε΄, ΚΩΔΙΚΟΣ Υ 23**

**Διδακτική λογοτεχνίας**

Το περιεχόμενο του μαθήματος «Διδακτική της λογοτεχνίας» περιλαμβάνει ενότητες που αφορούν την εννοιολογική προσέγγιση της λογοτεχνίας με όρους ιστορικο-εξελικτικούς, από την αρχαία ελληνική γραμματεία μέχρι τις πολιτισμικές σπουδές οι οποίες εισηγούνται την αναθεώρηση των παραδοσιακών σημαινόμενων και κατά συνέπεια της σύνδεσης με τη διδακτική πράξη. Οι φοιτητές/τριες διδάσκονται θεωρίες της λογοτεχνίας (Φιλολογική-Ερμηνευτική, Φορμαλιστική, Δομιστική-Στρουκτουραλιστική, Νεοκριτική, Αναγνωστικές θεωρίες, Αφηγηματολογία, Σημειωτική, Πολιτισμική θεωρία, Μαρξιστική θεωρία,

Αποδόμηση) και στη συνέχεια τις αξιοποιούν για τη διαμόρφωση πρακτικών διδακτικής προσέγγισης λογοτεχνικών κειμένων με έμφαση στη μεταφρασμένη λογοτεχνία και μάλιστα με σημείο αναφοράς τη λογοτεχνία του παρευξείνιου χώρου. Γνωρίζουν θεωρίες-απόψεις για τον μαθητή - αναγνώστη και την πράξη της ανάγνωσης. Μελετούν την τυπολογία των κειμένων, τα στοιχεία δομής και υπερ-δομής και τις βασικές αρχές της διδακτικής αξιοποίησης.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ε΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 20**

##### **Διδασκαλία της γλώσσας με έμφαση στον Παρευξείνιο Χώρο**

Το περιεχόμενο του μαθήματος «Διδασκαλία της γλώσσας με έμφαση στον Παρευξείνιο Χώρο» περιλαμβάνει ενότητες που αφορούν τη διδασκαλία των διάφορων κειμενικών ειδών, του λεξιλογίου, της γραμματικής, του συντακτικού, της παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου. Ασκούνται σε τεχνικές διδασκαλίας της δομής και της δόμησης των κειμένων. Μελετούν τον ρόλο της λογοτεχνίας στη γλωσσική διδασκαλία. Κατασκευάζουν ανάλογες ασκήσεις-δραστηριότητες στην παρευξείνια γλώσσα επιλογής τους.

Ειδικότερα, μελετούν τρόπους κατάκτησης του αλφαριθμητισμού μιας γλώσσας και στη συνέχεια έρχονται σε επαφή με τα αλφαριθμητάρια των Παρευξείνιων Χωρών τα οποία έχουν διερευνηθεί ως προς τις διδακτικές μεθόδους που χρησιμοποιούν και ως προς το περιεχόμενό τους, καθώς και με τα αλφαριθμητάρια τα οποία έχουν συνταχτεί στο πλαίσιο του μαθήματος και αφορούν τη διδασκαλία των γλωσσών στην Ελλάδα. Σε επίπεδο ομάδων συμβάλλουν στη δημιουργία ανάλογου διδακτικού υλικού.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 24**

##### **Διδασκαλία της λογοτεχνίας με έμφαση στον Παρευξείνιο Χώρο**

Το περιεχόμενο του μαθήματος «Διδασκαλία της λογοτεχνίας με έμφαση στον Παρευξείνιο Χώρο» περιλαμβάνει ενότητες που αφορούν τη διδασκαλία λογοτεχνικών κειμένων σε επίπεδο μεθοδολογικών προσεγγίσεων και εφαρμογών σε μεταφράσεις λογοτεχνικών κειμένων του παρευξείνιου χώρου στην ελληνική γλώσσα. Οι φοιτητές/τριες μελετούν καταρχήν ΑΠΣ-ΔΕΠΠΣ για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στην Ελλάδα και συγκεκριμένα την προσέγγιση κειμένων λογοτεχνών του παρευξείνιου χώρου που περιλαμβάνονται στα αντίστοιχα εγχειρίδια. Αξιολογούν τις διδακτικές προτάσεις και οργανώνουν δικές του διδασκαλίες. Στη συνέχεια μελετούν τα Προγράμματα Σπουδών των παρευξείνιων χωρών σε σχέση με τη λογοτεχνία. Το μάθημα ολοκληρώνεται με τον σχεδιασμό «σχεδίων εργασίας» που αφορούν τη διδασκαλία της λογοτεχνίας και τη γνωριμία με τον πολιτισμό του παρευξείνιου χώρου και στοχεύουν στην υποστήριξη του ουσιαστικού διαπολιτισμικού διαλόγου στην Ελλάδα.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ζ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΤ32**

##### **Ιστορία της τουρκικής γλώσσας**

Η εστίαση του μαθήματος γίνεται σε ζητήματα που αφορούν την παράλληλη πορεία του εθνικού κεμαλικού κινήματος και τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα της γλώσσας. σημεία έρευνας σπουδαιότητας σημασίας και φωτισμού των εξελίξεων μέχρι και σήμερα. Η ιστορία της γλώσσας, της βάσης του πολιτισμού, είναι κομβικής σημασίας, για να κατανοήσουν οι διδασκόμενοι το υπόβαθρο της τουρκικής κοινωνίας αλλά και τη συνολική εικόνα της πορείας, του εθνικού προβληματισμού και των προσανατολισμών της Τουρκίας. Στο μάθημα αναλύονται διεξοδικά οι γλωσσικές εξελίξεις στη νεοσύστατη ρεπουμπλικανική Τουρκία, την περίοδο μετά το 1925 και κατά τις δύο πρώτες δεκαετίες από τις ιδρύσεώς της, με έμφαση την αλλαγή του αλφαριθμητικού και των αριθμών και τη «Θεωρία της γλώσσας

Ηλίου». Οι παραπάνω επιλογές στη γλώσσα κι οι ιδεολογικές τους προεκτάσεις εκτιμώνται ως οι κύριες παράμετροι για την οικοδόμηση του προφίλ της σύγχρονης τουρκικής κοινωνίας.

### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ε΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΤ20**

#### **Οθωμανική Ιστορία I (Πηγές)**

Η διδασκαλία περιστρέφεται κυρίως στην ιστορική διαδικασία της γένεσης του Οθωμανικού κράτους, τη σύγκρουση με τους Βυζαντινούς και τα αίτια που οδήγησαν το μικρό συνοριακό εμιράτο της Βιθυνίας, να εξελιχθεί στην κατοπινή αυτοκρατορική υπερδύναμη. Επίσης, διδάσκονται οι διοικητικές και νομικές δομές του νέου κράτους, η διάρθρωση της κεντρικής και περιφερειακής εξουσίας, όπως κι η νομική και πολιτική υπόσταση των μη Μουσουλμάνων κατοίκων της Μικράς Ασίας και των Βαλκανίων στο πλαίσιο της οθωμανικής κυριαρχίας.

### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΤ25**

#### **Οθωμανική Ιστορία II (Πηγές)**

Το περιεχόμενο των παραδόσεων επικεντρώνεται στις μεταβολές που υπέστησαν οι οθωμανικές δομές εξουσίας, από τη μέση περίοδο κι έπειτα, καθώς και στις συνέπειες στην κοινωνία και την οικονομία, την αποδυνάμωση της κεντρικής εξουσίας και την εμφάνιση της μεγάλης γαιοκτησίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις καταλυτικές εξελίξεις του 19<sup>ου</sup> αιώνα, τις επιχειρηθείσες μεταρρυθμίσεις του Tanzimat και των συνταγματικών περιορισμών της σουλτανικής εξουσίας, την τύχη τους και την ένταξη της αυτοκρατορίας στο σύγχρονο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι (χρηματοπιστωτικό σύστημα, βιομηχανική παραγωγή, οικονομική χρεοκοπία και αποικιοποίηση).

### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ε΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 22**

#### **Ιστορία της Θράκης κατά τους νεώτερους χρόνους**

Η διδασκαλία του μαθήματος επιχειρεί να προσεγγίσει τις κοσμογονικές κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές στη Θράκη του 19<sup>ου</sup> αιώνα, μέσα από πηγές της εποχής. Οι πόλεις κι η ύπαιθρος της Θράκης είναι ένα σημαντικό σημείο αναφοράς της ύστερης οθωμανικής περιόδου. Στην ιστορική μικροκλίμακα, η εξέταση της καθημερινότητας, των συνηθειών, του εμπορίου και της αγροτικής παραγωγής είναι οι κύριοι άξονες των διαλέξεων του συγκεκριμένου μαθήματος. Οι παραδόσεις αντλούν στοιχεία από κείμενα της εποχής, αναφερόμενα στα παραπάνω ζητήματα, που δίνουν την επιμέρους εικόνα και πληροφορούν για τη λειτουργία των τοπικών κοινωνιών στο ευρύτερο πλαίσιο των οθωμανικών Βαλκανίων το 19<sup>ο</sup> αιώνα.

### **Β ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 26**

#### **Τουρκική κοινωνία και πολιτισμός**

Η διδασκαλία του παρόντος μαθήματος προσεγγίζει εξολοκλήρου θέματα διερεύνησης της καθημερινότητας καθ' όλο το χρονικό διάστημα της οθωμανικής κυριαρχίας στον βαλκανικό και τον ευρύτερο εγγύς ανατολικό χώρο. Προς τούτο, η θεματική παρουσίαση υποδιαιρείται σε αυτόνομες ενότητες που αφορούν την κατοικία, την οικογένεια, τη διατροφή, τη διασκέδαση, την εκπαίδευση και άλλα συναφή, ώστε να διαμορφωθεί συνολική εικόνα για τη ζωή των ανθρώπων αλλά και τις ιδιαιτερότητες και διαφορές ανάμεσα στην ύπαιθρο και την πόλη. Ταυτόχρονα, αναλύονται κι οι διαφοροποιήσεις στο χρόνο, που σηματοδοτούν τη μετάβαση από τη νεώτερη στη σύγχρονη εποχή.

## **Α' και Β' ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, Α'-Η' ΕΞΑΜΗΝΟ, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡΣ 1, 6, 11, 15, 19, 24, 29, 34**

### **Ρωσική γλώσσα Ι – VIII**

Το περιεχόμενο του μαθήματος «Ρωσική Γλώσσα» περιλαμβάνει την χρήση του εγχειριδίου και αξιοποίηση ποικίλων μορφών εποπτικού υλικού, ασκήσεις της ακρόασης, πρακτικές ασκήσεις, με σκοπό την καλλιέργεια στους/στις φοιτητές/τριες και των 4 γλωσσικών δεξιοτήτων: ακρόαση, ομιλία, γραφή, ανάγνωση (με την χρήση κατάλληλου έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού). Την γνωριμία των φοιτητών/τριών με τον πολιτισμό της γλώσσας στόχου, την μετάφραση των λογοτεχνικών και αυθεντικών κειμένων.

Στο πλαίσιο αυτό δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στις αρχές γλωσσολογικών θεωριών για την διδασκαλία των ξενών γλωσσών με σκοπό την στήριξη του επιπέδου γλωσσομάθειας που επιδιώκεται να κατακτηθεί.

## **Β' ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡΣ 21**

### **Ρωσική λογοτεχνία Ι**

Το περιεχόμενο του μαθήματος «Ρωσική λογοτεχνία Ι» περιλαμβάνει τη μελέτη έργων Ρώσων λογοτεχνών της «Κλασικής Εποχής» και της «Χρυσής Εποχής της Ποίησης» του 19<sup>ου</sup> αιώνα στην πρωτότυπη γλώσσα της συγγραφής (ρωσική) και σε μεταφράσεις. Περιλαμβάνει, επίσης, τη μελέτη σχετικών λογοτεχνικών κριτικών και τη διατύπωση αξιολογικών κρίσεων των φοιτητών/τριών. Σκοπός είναι να γνωρίσουν τον κανόνα της ρωσικής λογοτεχνίας με σημείο αναφοράς κλασικά έργα, ώστε να κατανοήσουν τη ρωσική κουλτούρα και να υποστηριχτούν στην εκμάθηση της ρωσικής γλώσσας.

## **Β' ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡΣ 26**

### **Ρωσική λογοτεχνία ΙΙ**

Το περιεχόμενο του μαθήματος «Ρωσική λογοτεχνία ΙΙ» περιλαμβάνει τη μελέτη έργων Ρώσων λογοτεχνών της εποχής του «Ρεαλισμού» του 19<sup>ου</sup> αιώνα στην πρωτότυπη γλώσσα της συγγραφής (ρωσική) και σε μεταφράσεις. Περιλαμβάνει, επίσης, τη μελέτη σχετικών λογοτεχνικών κριτικών και τη διατύπωση αξιολογικών κρίσεων των φοιτητών/τριών. Σκοπός είναι να γνωρίσουν τον κανόνα της ρωσικής λογοτεχνίας με σημείο αναφοράς κλασικά έργα, ώστε να κατανοήσουν τη ρωσική κουλτούρα και να υποστηριχτούν στην εκμάθηση της ρωσικής γλώσσας.

## **Β' ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡΣ 30**

### **Ρωσική λογοτεχνία ΙΙΙ**

Το περιεχόμενο του μαθήματος «Ρωσική λογοτεχνία ΙΙΙ» περιλαμβάνει τη μελέτη έργων Ρώσων λογοτεχνών της τελευταίας δεκαετίας του 19<sup>ου</sup> αιώνα και αρχών του 20<sup>ου</sup> αιώνα, μέχρι και την σύγχρονη εποχή, με κύριους εκπροσώπους των κινημάτων όπως Συμβολισμός, Ακμεισμός, Φουτουρισμός, Ρωσική Πρωτοπορία και άλλα, στην πρωτότυπη γλώσσα της συγγραφής (ρωσική) και σε μεταφράσεις. Περιλαμβάνει, επίσης, τη μελέτη σχετικών λογοτεχνικών κριτικών και τη διατύπωση αξιολογικών κρίσεων των φοιτητών/τριών. Σκοπός είναι να γνωρίσουν τον κανόνα της ρωσικής λογοτεχνίας με σημείο αναφοράς κλασικά έργα, ώστε να κατανοήσουν τη ρωσική κουλτούρα και να υποστηριχτούν στην εκμάθηση της ρωσικής γλώσσας.

## **Β' ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, Η' ΕΞΑΜΗΝΟ, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡΣ 35**

### **Ρωσική λογοτεχνία ΙV**

Το περιεχόμενο του μαθήματος «Ρωσική λογοτεχνία IV» περιλαμβάνει τη μελέτη έργων Ρώσων λογοτεχνών της περιόδου του «Αργυρού Αιώνα», «Σοσιαλιστικού Ρεαλισμού» και τον σύγχρονων μετασοβιετικών συγγραφέων του 20<sup>ου</sup> και 21<sup>ου</sup> αιώνα στην πρωτότυπη γλώσσα της συγγραφής (ρωσική) και σε μεταφράσεις. Περιλαμβάνει, επίσης, τη μελέτη σχετικών λογοτεχνικών κριτικών και τη διατύπωση αξιολογικών κρίσεων των φοιτητών/τριών. Σκοπός είναι να γνωρίσουν τον κανόνα της ρωσικής λογοτεχνίας με σημείο αναφοράς κλασικά έργα, ώστε να κατανοήσουν τη ρωσική κουλτούρα και να υποστηριχτούν στην εκμάθηση της ρωσικής γλώσσας.

#### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄, ΚΩΔΙΚΟΣ Υ 10**

##### **Θεωρία της ορολογίας**

Το μάθημα «Θεωρία της Ορολογίας» εισάγει τους φοιτητές/τις φοιτήτριες σε βασικές έννοιες της θεωρίας της ορολογίας (αγγλ. *terminology theory*). Αποτελεί, δηλαδή, ένα πρώτο βήμα στην εκπαίδευση ορολόγων (θεωρητικών της ορολογίας). Οι διδακτικές ενότητες εστιάζουν σε ζητήματα όπως τι είναι όρος, κατηγορίες όρων, βασικές αρχές της ονοματοδοσίας, σχέση μεταξύ ορολογίας και μετάφρασης, ελληνική γλώσσα και ορολογία, νομική ορολογία, γλώσσα για ειδικούς σκοπούς (Language for Special Purposes-LSP) κ.ά. Το μάθημα είναι ανεξάρτητο από τις γλώσσες τις οποίες γνωρίζει ο εκάστοτε φοιτητής/η εκάστοτε φοιτήτρια. Όλες οι παραδόσεις συνοδεύονται από ψηφιακό οπτικό υλικό.

#### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ζ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 28**

##### **Νεοελληνική νομική ορολογία για μεταφραστές**

Το μάθημα «Νεοελληνική Νομική Ορολογία για Μεταφραστές» εισάγει τους φοιτητές/τις φοιτήτριες στις βασικές αρχές που διέπουν τη νεοελληνική νομική γλώσσα, τη νεοελληνική νομική ορολογία ως υποσύνολο της τελευταίας, καθώς και τη νομική μετάφραση με γλώσσα-στόχο τη Νεοελληνική. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στον χαρακτήρα της νομικής γλώσσας ως γλώσσας για ειδικούς σκοπούς (Language for Special Purposes-LSP) και στις ιδιαιτερότητες της νεοελληνικής νομικής γλώσσας και ορολογίας, όπως οι αρχαϊκοί και αρχαιοκλιτοί ονομαστικοί και ρηματικοί τύποι, ο μακροπερίοδος λόγος, η μετοχική σύνταξη κ.λπ. Παράλληλα, αναλύονται οι βασικές αρχές και οι βασικοί μηχανισμοί σχηματισμού νεοελληνικών (νομικών) όρων. Το μάθημα είναι ανεξάρτητο από τις γλώσσες τις οποίες γνωρίζει ο εκάστοτε φοιτητής/η εκάστοτε φοιτήτρια. Τα γλωσσικά ζεύγη που χρησιμοποιούνται ως υπόδειγμα είναι τα Αγγλικά -> Ελληνικά και/ή Ελληνικά -> Αγγλικά. Οι ασκήσεις μετάφρασης έχουν τη μορφή παραδειγμάτων και αποσκοπούν αποκλειστικά στην καλύτερη κατανόηση της θεωρίας, και όχι στο να διδάξουν γενικώς «πώς να μεταφράζουμε νομικά κείμενα». Όλες οι παραδόσεις συνοδεύονται από ψηφιακό οπτικό υλικό.

#### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 17**

##### **Ορολογία της μετάφρασης**

Το μάθημα «Ορολογία της μετάφρασης» εξοικειώνει τους φοιτητές/τις φοιτήτριες με τους σημαντικότερους όρους που χρησιμοποιεί σήμερα η Μεταφρασεολογία (αγγλ. *Translation Theory*). Οι διδακτικές ενότητες εστιάζουν στην ερμηνεία όρων όπως έκτυπη μετάφραση, γνωσιακά συμπληρώματα, παρεμβολή, συνεμφάνιση, άτοπο νόημα κ.ά. Το μάθημα είναι ανεξάρτητο από τις γλώσσες τις οποίες γνωρίζει ο εκάστοτε φοιτητής/η εκάστοτε φοιτήτρια, αλλά οι όροι θα δίνονται προαιρετικά και στην Αγγλική, τη Γαλλική, την Ισπανική και/ή τη Γερμανική. Το βοήθημα περιέχει επίσης όλους τους σχετικούς όρους και στην Τουρκική. Όλες οι παραδόσεις συνοδεύονται από ψηφιακό οπτικό υλικό.

#### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄, ΚΩΔΙΚΟΣ Υ 4**

##### **Εισαγωγή στη θεωρία της μετάφρασης**

Το μάθημα «Εισαγωγή στη Θεωρία της Μετάφρασης» εισάγει τους φοιτητές/τις φοιτήτριες σε βασικές έννοιες της μεταφρασεολογίας (η οποία καλείται και μεταφρασιολογία, και επιστήμη της μετάφρασης, αγγλ. *translation theory*, γαλλ. *traductologie*, γερμ. *Übersetzungswissenschaft*). Αποτελεί, δηλαδή, ένα πρώτο βήμα στην εκπαίδευση μεταφραστών/μεταφραστριών. Οι διδακτικές ενότητες εστιάζουν σε ιστορικά στοιχεία από την πορεία της μεταφρασεολογίας, σε έννοιες-κλειδιά επιστημών που σχετίζονται στενά με την μεταφρασεολογία, σε βασικά χαρακτηριστικά της γλώσσας για ειδικούς σκοπούς (Language for Special Purposes-LSP) κ.ά. Επίσης περιλαμβάνουν πρακτικές ασκήσεις σε μεταφρασμένα κείμενα, κατά τις οποίες ζητείται από τους φοιτητές/τις φοιτήτριες να ανιχνεύσουν, εξετάζοντας παράλληλα το κείμενο-πηγή και το κείμενο-στόχος, τους λόγους που ώθησαν το μεταφραστή/τη μεταφράστρια να προβεί σε δεδομένες επιλογές στο κείμενο-στόχος. Το μάθημα είναι ανεξάρτητο από τις γλώσσες τις οποίες γνωρίζει ο εκάστοτε φοιτητής/η εκάστοτε φοιτήτρια. Τα γλωσσικά ζεύγη που χρησιμοποιούνται ως υπόδειγμα είναι τα Αγγλικά -> Ελληνικά και/ή Αρχαία Ελληνικά -> Νέα Ελληνικά. Οι ασκήσεις μετάφρασης έχουν τη μορφή παραδειγμάτων και αποσκοπούν αποκλειστικά στην καλύτερη κατανόηση της θεωρίας, και όχι στο να διδάξουν γενικώς «πώς να μεταφράζουμε». Όλες οι παραδόσεις συνοδεύονται από ψηφιακό οπτικό υλικό.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ε΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΒ 20**

##### **Ιστορία της Βουλγαρίας I**

Ιστορικές και κοινωνικές δομές της Βουλγαρίας από την πρώτη εμφάνιση του βουλγαρικού λαού στα Βαλκάνια μέχρι τους Βαλκανικούς Πολέμους. Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στις πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις του 19<sup>ου</sup> αι. μέχρι τους Βαλκανικούς Πολέμους.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΒ 25**

##### **Ιστορία της Βουλγαρίας II**

Πολιτική και κοινωνική ιστορία της Βουλγαρίας από τους Βαλκανικούς Πολέμους μέχρι το 1989.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ε΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡ 22**

##### **Ρουμανική ιστορία**

Πολιτική και κοινωνική ιστορία της Ρουμανίας τον 19<sup>ο</sup> αι. μέχρι τις αρχές του 20<sup>ου</sup>. Των μαθημάτων αυτών προηγείται σύντομη ιστορική αναδρομή στα σημαντικά γεγονότα των 17<sup>ο</sup> και 18<sup>ου</sup> αι. που συνετέλεσαν στην τόνωση της ρουμανικής εθνικής ταυτότητας.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡ 27**

##### **Ρουμανική ιστορία II**

Πολιτική και κοινωνική ιστορία της Ρουμανίας από τις αρχές του 20<sup>ου</sup> αιώνα μέχρι το 1989.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Η΄**

##### **Φιλολογική λαογραφία στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια: παράδοση και νεωτερικότητα**

Το αντικείμενο περιλαμβάνει θεώρηση κάποιων ειδών του λαϊκού λόγου, στην 'παραδοσιακή' τους μορφή και στις σύγχρονες εκφάνσεις τους, όπου και όπως αυτές

εμφανίζονται. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζονται τα εξής είδη: *παραδόσεις, αινίγματα, επωδές, παραμύθι, ευτράπελες διηγήσεις, παραλογοτεχνία (ερωτικό διήγημα, ληστρικό τραγούδι και αντίστοιχη λογοτεχνία), δημοτικό τραγούδι, ρεμπέτικο, λαϊκός κινηματογράφος* (ως κείμενο), κ.ά.

#### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄**

##### **Ελληνοβαλκανική συγκριτική λαογραφία**

*Λαϊκό θέατρο στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια* (Τα κύρια χαρακτηριστικά του λαϊκού θεάτρου. - Σύγκριση φαινομένων του ελληνικού λαϊκού θεάτρου με εκείνα της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, στην εξελικτική τους πορεία: από τις απλές προδρομικές μορφές θεάτρου, από τα εθιμικά δρώμενα στις πιο σύνθετες μορφές, απελευθερωμένες πλέον από εορτολογικές δεσμεύσεις (από τις μμητικές δηλ. πράξεις των χειμωνιάτικων αγερμών στον Φασουλή, στο κουκλοθέατρο, στο θέατρο σκιών, στις λαϊκές διασκευές του έντεχνου θεάτρου, κ.λπ.).

#### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄, Υ3**

##### **Θεωρητικά ζητήματα λαογραφίας του Παρευξείνιου χώρου (Εισαγωγή στη λαογραφία)**

**1.** Οι κοινωνικοί και ιδεολογικοί όροι της δημιουργίας της λαογραφικής επιστήμης στην Ελλάδα του 19<sup>ου</sup> αι. μέχρι τις πρώτες δεκαετίες του 20ού. **2.** παράλληλη αναφορά στο ιστορικοκοινωνικό πλαίσιο της Ρουμανίας, Βουλγαρίας, Τουρκίας και Ρωσίας και στην αρχή των αντίστοιχων εθνικών λαογραφιών. **3.** «Το ρομαντικό πλαίσιο» (στην Γερμανία, στην Ελλάδα, στα Βαλκάνια). **4.** Η Λαογραφία τον Μεσοπόλεμο στην Ελλάδα και τη Γερμανία: ο Στίλπιν Κυριακίδης. **5.** Η Λαογραφία μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο: Γ. Μέγας, Δ. Λουκάτος, Άλκη Κυριακίδου-Νέστορος, Μ. Μερακλής, η «Σχολή των Ιωαννίνων». **6.** Η μελέτη της σύγχρονης Λαογραφίας (θεματολογία, χαρακτηριστικά, κατάταξη ύλης, θεματικές, κ.λπ.), **7.** Μέθοδοι: από την ιστορικοσυγκριτική μέθοδο στην κοινωνιοϊστορική. **8.** οι σχέσεις της με τις άλλες συγγενείς ανθρωπιστικές επιστήμες (κυρίως Ιστορία, Κοινωνική Ανθρωπολογία - Εθνολογία). **9.** Βασικές λαογραφικές έννοιες: «λαός», «λαϊκός», «ήθη-έθιμα», «επιβίωση-αναβίωση εθίμων», «φοκλορισμός», «συνέχειες και ασυνέχειες», «ιστορικότητα των λαογραφικών φαινομένων». **10.** Η προφορικότητα ως κύριο χαρακτηριστικό του λαϊκού πολιτισμού. **11.** Αστική Λαογραφία (Άστεα και αστικοί πολιτισμοί: σύγχρονη θεώρηση). **12.** Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιτόπιας έρευνας.

#### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ, ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄, Υ 13**

##### **Λαογραφία του Ποντιακού Ελληνισμού**

Διαβατήριες τελετουργίες στον Μικρασιατικό Πόντο: γέννηση - γάμος - θάνατος. Δομολειτουργική ανάλυση των «τριών σταθμών της ανθρώπινης ζωής», με γενική εισαγωγή στις έννοιες «τελετουργίες», «διαβατήριες τελετουργίες», και με βάση το παράδειγμα του «ιστορικού» Πόντου της περιόδου 1850-1922

#### **Α ΚΥΚΛΟΣ, Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ, ΚΩΔΙΚΟΣ Υ8**

##### **Ιστορία του Ελληνισμού στον Παρευξείνιο χώρο κατά την αρχαιότητα**

Το μάθημα πραγματεύεται την ιστορική πορεία των αρχαίων Ελλήνων στον Εύξεινο Πόντο από τις απαρχές της εμφάνισής τους στα παράλια έως τα χρόνια της βασιλείας του Μιθριδάτου Ευπάτορος και την διάλυση του Κράτους του Πόντου από τα ρωμαϊκά στρατεύματα.

### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 12**

#### **Η αρχαιολογική έρευνα στις ελληνικές αποικίες του Ευξείνου Πόντου**

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού παρέχονται ορισμένες βασικές έννοιες της αρχαιολογικής επιστήμης δίδοντας έμφαση κυρίως στην ιστορία της τέχνης (αγγειογραφία και αγγειοπλαστική) και στην συνέχεια παρουσιάζεται το αρχαιολογικό έργο σε αρχαίες ελληνικές εγκαταστάσεις (αποικίες) επί της Παρευξείνιας παραλίας.

### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ, Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡΣ 22**

#### **Ιστορία της Ρωσίας I**

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με την ιστορική πορεία της Ρωσίας από την δημιουργία του πρώτου ρωσικού κράτους των Ανατολικών Σλάβων το έτος 882 μέχρι την άνοδο στο θρόνο της δυναστείας των Ρομανόφ, καλύπτοντας την ιστορική διαδρομή από τον 9<sup>ο</sup> αιώνα έως το έτος 1613.

### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ, ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡΣ 27**

#### **Ιστορία της Ρωσίας II**

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται τρεις αιώνες ιστορίας της Ρωσίας, από την άνοδο του δυναστικού οίκου των Ρομανόφ στο ρωσικό θρόνο της Μόσχας το έτος 1613, μέχρι και την πτώση του κατά το έτος 1917. Κατά συγκεκριμένη χρονική περίοδο η Ρωσία μεταβάλλεται σε ευρασιατική αυτοκρατορία, η οποία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο ευρωπαϊκό και το παγκόσμια γίνεσθαι.

### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄, ΚΩΔΙΚΟΣ Υ2**

#### **Εισαγωγή στην γλωσσολογία**

Το μάθημα αποσκοπεί σε μια πρώτη στοιχειώδη εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το αντικείμενο, τις μεθόδους, τις βασικές έννοιες και την ορολογία της επιστήμης της γλωσσολογίας. Στόχος του είναι να προσφέρει το απαραίτητο αρχικό γνωστικό υπόβαθρο όχι μόνο για περαιτέρω εμβάθυνση σε πιο εξειδικευμένα γλωσσολογικά αντικείμενα, αλλά και γενικότερα για οποιασδήποτε μορφής ενασχόληση με τη γλώσσα.

Αναλύονται τα εξής θέματα: Γνώση/κατανόηση του τρόπου με τον οποίο λειτουργεί η γλώσσα ως σύστημα επικοινωνίας και της διαφοράς της από άλλα συστήματα επικοινωνίας (γλωσσικός κώδικας), διάκριση λόγου και ομιλίας και της σημασίας της, οι έννοιες προφορική και γραπτή γλώσσα, κοινωνική και ατομική γλώσσα, γλωσσική κοινότητα, πρότυπη γλώσσα, μορφή, περιεχόμενο, δομή και γλωσσικό σύστημα, γλωσσικές σχέσεις (συνταγματικές και παραδειγματικές), συγχρονική και διαχρονική προσέγγιση των γλωσσικών φαινομένων, το γλωσσικό σημείο και οι ιδιότητές του, γραμματική (παραδοσιακή, περιγραφική, ερμηνευτική, ρυθμιστική γραμματική), γραμματικές κατηγορίες, επίπεδα ανάλυσης της γλώσσας (φωνολογικό, μορφολογικό, συντακτικό, σημασιολογικό). Οι παραδόσεις του μαθήματος υποστηρίζονται από σώμα σημειώσεων και ασκήσεις εξοικείωσης με την ανάλυση/ερμηνεία γλωσσικών φαινομένων και της επιστημονικής μεθοδολογίας για τη διερεύνησή τους.

### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ Υ 12**

#### **Σημασιολογία**

Στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές/τριες μια επισκόπηση του κλάδου της σημασιολογίας, ως βασικού τομέα της γλωσσολογικής έρευνας και επιπέδου ανάλυσης της γλώσσας. Για το σκοπό αυτό, αφού παρουσιαστεί η γένεση και η ανάπτυξη



της σημασιολογίας και η σχέση της με άλλους κλάδους της γλωσσολογίας, αναπτύσσεται στα κυριότερά του σημεία ο προβληματισμός που συνδέεται με τη σημασιολογική ανάλυση της γλώσσας, αφενός στο επίπεδο της λέξης, αφετέρου στο επίπεδο της πρότασης και του εκφωνήματος. Η ποικιλία των ζητημάτων που συνδέονται με τη γλωσσολογική μελέτη της σημασίας δίνει τη δυνατότητα να αναδειχθεί η διεπιστημονική εμβέλειά τους: η αντιμετώπιση και επίλυσή τους δεν ενδιαφέρει μόνο τη γλωσσολογία, αλλά συντελεί δημιουργικά και στον διάλογο με επιστήμες όπως η φιλοσοφία, η ψυχολογία, η κοινωνιολογία, η επικοινωνιολογία.

Επιδιώκεται να κατανοηθεί με τη βοήθεια επιλεγμένων προβλημάτων – ασκήσεων

- η διαφορά λεξικής σημασίας, προτασικής σημασίας, λογικού περιεχομένου, σημασίας εκφωνήματος
- η έννοια της πολυσημίας, ομωνυμίας και συνωνυμίας και ζητημάτων σχετικών με την οριοθέτηση των σημασιών
- η διαφοράς μεταξύ σημασίας - δήλωσης – έννοιας, μεταξύ έντασης και έκτασης ενός όρου, μεταξύ βασικών και μη βασικών εκφράσεων, η συνθήκης της ατομικότητας και ο ρόλος των πολιτισμικών παραγόντων, η υπόθεση περί στερεοτυπικής ή πρωτοτυπικής σημασίας λεξήματος,
- η ανάλυση σε (σημασιολογικά) συστατικά και οι συνεπαγωγικές σημασιολογικές σχέσεις και η αξιοποίηση τους για τη μελέτη των παραδειγματικών λεξιλογικών σχέσεων: των συνωνύμων και των αντιθέτων
- η διάκριση μεταξύ σημασίας προτάσεων και σημασίας εκφωνημάτων σε συνάρτηση με τις έννοιες γραμματικότητα, αποδεκτότητα, σημασιακότητα
- οι έννοιες λογικοπροτασιακό περιεχόμενο και θεματική σημασία πρότασης, η σχέση της προτασικής σημασίας με τον προτασικό τύπο και την τροπικότητα (επιστημική – δεοντική), η σχέση εκφωνημάτων και γλωσσικών πράξεων, ο ρόλος της περικειμενοποίησης για την προτασική σημασία.

Παρέχεται ψηφιοποιημένο συμπληρωματικό σώμα σημειώσεων(βλ. e-class)

## **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 13**

### **Εκμάθηση γλωσσών**

Η κατάκτηση και κατοχή της μητρικής γλώσσας διαφέρει σημαντικά από την εκμάθηση ή απόκτηση μιας γλώσσας ως δεύτερης ή ξένης. Το μάθημα προσφέρει απαραίτητες γνώσεις για το θέμα αυτό, που σήμερα αποτελεί ένα διεπιστημονικό πεδίο έρευνας. Ειδικότερα εξετάζονται από γλωσσολογικής πλευράς οι έννοιες και οι θεωρίες που αναπτύχθηκαν προκειμένου να περιγραφεί και να ερμηνευθεί η εκμάθηση της δεύτερης ή ξένης γλώσσας και οι ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει. Παράλληλα οι φοιτητές/τριες αποκτούν μια συνολική εικόνα για τον τρόπο που τα θεωρητικά αυτά στοιχεία συνδέονται με εφαρμοσμένες πρακτικές στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών και την αξιολόγηση της γλωσσομάθειας, καθώς και με τη σχετική μεθοδολογία έρευνας στους τομείς αυτούς.

Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να διαπραγματευθούν σε γραπτή εργασία ένα θέμα της επιλογής τους σχετικό με την ανάπτυξη/κατοχή της Γ2 και ενθαρρύνονται ιδιαίτερα να ασχοληθούν με μικρές έρευνες συγκέντρωσης /επεξεργασίας υλικού από τις εμπειρίες τους στην εκμάθηση γλωσσών.

## **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ Υ 28**

### **Ιστορική και συγκριτική γλωσσολογία**

Το μάθημα παρέχει στους φοιτητές/τριες το γνωστικό υπόβαθρο για να κατανοήσουν ζητήματα σύγκρισης γλωσσών από διαχρονική και συγχρονική οπτική και επομένως

ζητήματα γλωσσικής μεταβολής και τυπολογικής κατάταξης. Η ιστορικοσυγκριτική μελέτη της γλώσσας εστιάζεται κυρίως στην ινδοευρωπαϊκή οικογένεια γλωσσών. Η συγκριτική - τυπολογική ανάλυση συνδέεται με θέματα οριοθέτησης των λεξικών κατηγοριών στις γλώσσες του παρευξείνιου χώρου.

Επιδιώκεται να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες γνώσεις

- των βασικών αρχών της ιστορικοσυγκριτικής έρευνας της γλώσσας
- των ερωτημάτων και των απαντήσεων που προκύπτουν μέσω της ιστορικοσυγκριτικής ανάλυσης των γλωσσών
- των αρχών τυπολογικής σύγκρισης των γλωσσών
- των εννοιών που σχετίζονται με την γλωσσική μεταβολή αφενός, και την τυπολογική κατηγοριοποίηση και τη διερεύνηση της ομοιότητας/ ανομοιότητας των γλωσσών αφετέρου

Παρουσιάζονται και συζητούνται αφενός ενδεικτικά παραδείγματα από την ιστορικοσυγκριτική έρευνα της ΙΕ οικογένειας, αφετέρου περιγράφονται τυπολογικές ιδιαιτερότητες που σχετίζονται με την κατηγορία του επιθέτου (με εξεταζόμενες γλώσσες κυρίως την ελληνική, ρωσική και τουρκική).

### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 23**

#### **Έρευνα και διδασκαλία του λεξιλογίου**

Η θεματολογία του μαθήματος καλύπτει τη μελέτη του λεξιλογίου ως ειδικού επιπέδου γλωσσικής ανάλυσης από ποικίλες πλευρές. Η δομή του λεξιλογίου μιας γλώσσας (ενδεικτικά ζητήματα: βασικό λεξιλόγιο, το λεξιλόγιο ως δίκτυο σχέσεων, στρώματα λεξιλογίου και δανεισμός, λεξιλόγιο και δομή κειμένων, γενικό και ειδικό λεξιλόγιο, νεολογία, λεξικογραφία), η ανάπτυξη του λεξιλογίου (κατάκτηση του λεξιλογίου της μητρικής, ανάπτυξη λεξιλογίου στην ξένη γλώσσα), θεωρητικά προβλήματα σχετικά με τη διδασκαλία του λεξιλογίου (τι είναι δύσκολη λέξη, πώς μαθαίνονται οι λέξεις, τεχνικές διδασκαλίας λεξιλογίου) αποτελούν βασικές γνωστικές περιοχές.

Παρέχεται ψηφιοποιημένο το συμπληρωματικό υλικό των εβδομαδιαίων μαθημάτων.

Οι φοιτητές/τριες ενθαρρύνονται να εκπονήσουν σύντομη γραπτή εργασία/μικρο-έρευνα σε θέμα της επιλογής τους, προκειμένου να εξοικειωθούν με τον επιστημονικό λόγο και τη μεθοδολογία της γλωσσολογικής προσέγγισης του λεξιλογίου

### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ε΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΒ 21**

#### **Βουλγαρική λογοτεχνία I**

Αποτελείται από κύκλο διαλέξεων και πρακτικών μαθημάτων, όπως με γενικό θεωρητικό προσανατολισμό, έτσι και με σκοπό την άμεση επαφή των φοιτητών με τα πρωτότυπα λογοτεχνικά κείμενα. Παρουσιάζονται οι σημαντικότερες πνευματικές φυσιογνωμίες και το έργο τους (οι Αγ. Αγ. Κύριλλος και Μεθόδιος, Κλίμεντ Όχριντσκι, Ιωάννης Έξαρχος, Κωνσταντίν Πρεσλάβσκι κτλ.). Εκτός από την επίσημη κανονική γραμματεία, γίνονται αναφορές και στο σύνολο των γραπτών μνημείων (κοσμική γραμματεία, απόκρυφα και βογομιλικά κείμενα κτλ.). Εξετάζονται ζητήματα, συνδεδεμένα με την φιλολογική κίνηση του 14-ου αιώνα, παρουσιάζονται οι κύριοι εκπρόσωποί της και η σημασία της γραμματειακής παράδοσης της Σχολής του Ταρνόβου για τις υπόλοιπες σλαβικές μεσαιωνικές λογοτεχνίες (ρωσική, σερβική κ.α.). Αναλύονται κείμενα σε μετάφραση στη νεοβουλγαρική γλώσσα.

### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΒ 26**

#### **Βουλγαρική λογοτεχνία II**

Αποτελεί συνέχεια του μαθήματος «Βουλγαρική λογοτεχνία 1» Στηρίζεται σε κύκλο διαλέξεων, ο οποίος παρακολουθεί την λογοτεχνική εξέλιξη από το Διαφωτισμό ως το τέλος του 19ου αιώνα. Η λογοτεχνική πορεία της συγκεκριμένης περιόδου παρουσιάζεται σε σχέση με ένα ευρύτερο φάσμα πολιτισμικών και κοινωνικών ζητημάτων. Εξετάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες των διαφόρων περιόδων, πάντα παράλληλα και σε σχέση με την γενικότερη εξέλιξη των ευρωπαϊκών και των βαλκανικών λογοτεχνιών. Παρουσιάζεται μια σειρά από τα πορτρέτα των σημαντικότερων λόγιων της συγκεκριμένης περιόδου και των πιο αντιπροσωπευτικών έργων τους.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ζ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΒ 30**

##### **Βουλγαρική λογοτεχνία ΙΙΙ**

Το μάθημα στηρίζεται σε κύκλο διαλέξεων, ο οποίος παρακολουθεί την λογοτεχνική εξέλιξη από την Απελευθέρωση ως το τέλος του 19ου αιώνα και στη συνέχεια από τις αρχές του 20ου αιώνα τον προσανατολισμό της λογοτεχνίας προς νέους ορίζοντες. Πρόκειται για την περίοδο αλλαγής της θεμελιώδους αντίληψης και του κλίμακα αξιών στη βουλγαρική λογοτεχνία, όταν συγκρούονται οι αισθητικοί κανόνες του παλαιού και του νέου, της παράδοσης και του μοντέρνου. Τα φαινόμενα εξετάζονται πάντα σε σχέση με τα ευρύτερα ευρωπαϊκά λογοτεχνικά γίνεσθαι. Αναλυτικά παρουσιάζονται οι σημαντικότεροι εκπρόσωποι των λογοτεχνικών ρευμάτων και κύκλων με τα κυριότερά τους και τα πιο αντιπροσωπευτικά έργα τους: Ιβάν Βάζοβ, Πέντσιο Σλαβέικοβ, Πέιο Γιάβοροβ, Ντίμτσιο Ντεμπελιάνοβ, Ελίν Πελίν κτλ.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Η΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΒ 36**

##### **Βουλγαρική λογοτεχνία ΙV**

Το μάθημα αποτελείται από κύκλο διαλέξεων, οι οποίες παρουσιάζουν το βουλγαρικό αβανγκαρντισμό, τις βασικές τάσεις στην ποίηση και τη πεζογραφία του μεσοπολέμου, την ποιητική γενιά του '40, την άνθιση του επικού μυθιστορήματος της δεκαετίας του '50, τη λογοτεχνία του «σοσιαλιστικού ρεαλισμού», τα ζητήματα της σύγχρονης μεταμοντέρνας ποίησης. Τα φαινόμενα εξετάζονται πάντα σε σχέση με τα ευρύτερα ευρωπαϊκά λογοτεχνικά γίνεσθαι. Αναλυτικά παρουσιάζονται οι σημαντικότεροι εκπρόσωποι των λογοτεχνικών ρευμάτων και κύκλων με τα κυριότερά και τα πιο αντιπροσωπευτικά έργα τους (πάντα από πρωτότυπα στη βουλγαρική γλώσσα).

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ζ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΒ 31**

##### **Μεταφραστικά θέματα της βουλγαρικής γλώσσας**

Το μάθημα διδάσκεται στο Ζ' εξάμηνο, όταν οι φοιτητές έχουν αποκτήσει πλέον σοβαρές γνώσεις και γλωσσικές ικανότητες. Στηρίζεται στις βασικές θεωρητικές αρχές της μεταφρασεολογίας, έχει όμως περισσότερο πρακτικό χαρακτήρα. Η προσοχή των φοιτητών επικεντρώνεται στους συγκεκριμένους μηχανισμούς και στις βασικές δυσκολίες, εμφανιζόμενες κατά τη μετάφραση από τη βουλγαρική στην ελληνική γλώσσα και αντίστροφα, οι οποίες οφείλονται στην ασυμμετρία των δυο γλωσσικών συστημάτων. Οι φοιτητές μαθαίνουν να επιλέγουν δημιουργικά τα γλωσσικά μέσα, να εφαρμόζουν διάφορες μεταφραστικές μετατροπές. Τονίζονται οι κύριες διαφορές και οι υποχρεωτικές μεταφραστικές μετατροπές που προκύπτουν από αυτές. Τα κείμενα προς μετάφραση επιλέγονται προσεχτικά με σκοπό οι φοιτητές να αποκτήσουν εμπειρίες στη μετάφραση κειμένων διαφορετικού ύφους.

### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Η΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΒ 35**

#### **Εξειδικευμένα μεταφραστικά θέματα της βουλγαρικής**

Το μάθημα είναι προσανατολισμένο κυρίως στην πράξη της μετάφρασης και προσφέρει βασικές γνώσεις για την υφολογία της μετάφρασης: εξετάζονται οι ιδιαιτερότητες των ειδησεογραφικών και των λογοτεχνικών κειμένων, οι φοιτητές παρατηρούν συγκριτικά τις διαφοροποιήσεις των αντίστοιχων ειδών κειμένου στη βουλγαρική και στην ελληνική και εφαρμόζουν στην πράξη τις διάφορες στρατηγικές μετάφρασης. Αναλύονται οι βασικότερες υποχρεωτικές γραμματικές και λεξικο-σημασιολογικές μετατροπές. Τα κείμενα για μετάφραση επιλέγονται προσεχτικά με σκοπό οι φοιτητές να αποκτήσουν εμπειρίες στη μετάφραση κειμένων διαφορετικού είδους και ύφους.

### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ε΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΒ 22**

#### **Ιστορία της βουλγαρικής γλώσσας**

Παρουσιάζονται τα δυο σλαβικά αλφάβητα – το γλαγολίτικο και το κυριλλικό, οι πηγές για την ιστορία της βουλγαρικής γλώσσας (γλαγολιτικά και κυριλλικά γραπτά μνημεία, επιγραφικά μνημεία κλπ.). Εξετάζονται οι βασικές γλωσσικές αλλαγές κατά τις διαφορετικές περιόδους (παλαιοβουλγαρική, μεσοβουλγαρική, νεοβουλγαρική). Αναφέρονται οι βασικές φωνητικές, μορφολογικές και συντακτικές αλλαγές, η σταθερή πορεία της βουλγαρικής γλώσσας από συνθετική προς αναλυτική δομή, η εξέλιξη της στα πλαίσια της Βαλκανικής γλωσσικής ένωσης. Αναλυτικά εξετάζονται η εξέλιξη του ονοματικού και του ρηματικού συστήματος, η σταδιακή απώλεια των πτώσεων, η εμφάνιση του οριστικού άρθρου και των νέων ρηματικών κατηγοριών.

### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ Υ 17**

#### **Ο Κόσμος του Ισλάμ**

Το Ισλάμ αποτελεί, μαζί με το Χριστιανισμό, μια σημαντική δύναμη που ακόμη μέχρι σήμερα επηρεάζει και διαμορφώνει γεγονότα και καταστάσεις στον Παρευξείνιο χώρο. Στο μάθημα αυτό μελετώνται θέματα όπως: η ζωή του Προφήτη Μωάμεθ, οι στύλοι του Ισλάμ, ο ισλαμικός νόμος σε σχέση με την κοινωνία, οι γυναίκες στο Ισλάμ, τα φιλοσοφικά θέματα της αποκάλυψης και εσχατολογίας, τα μυστικιστικά κινήματα, θέματα ισλαμικής τέχνης, η προσφορά του Ισλάμ στην επιστήμη, κλπ. Οι φοιτητές έχουν επίσης την ευκαιρία να μελετήσουν μόνοι τους πρωτογενείς πηγές και κυρίως το Κοράνι.

### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ε΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 21**

#### **Μυθολογίες του Διόνυσου και του Ορφέα**

Το 1930 ο καθηγητής Vittorio D. Macchiolo δήλωσε ότι ο Ορφισμός είναι η εθνική θρακική θρησκεία η οποία αναπτύχθηκε σε ένα κυρίαρχο στοιχείο του Ελληνικού πολιτισμού και αποτέλεσε μία από τις πιο σπουδαίες πνευματικές αναστατώσεις που έχει ποτέ δει η ιστορία.

Το μάθημα αυτό δίνει την ευκαιρία στους μαθητές να μελετήσουν τους μύθους που αφορούν τον Ορφέα, αλλά και βασικές δοξασίες του Ορφισμού. Δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην επίδραση των Ορφικών δοξασιών στον ελληνικό αλλά και γενικότερα στον Δυτικό πολιτισμό. Επίσης, παρουσιάζονται οι τρόποι με τους οποίους οι ορφικοί μύθοι έχουν διαχρονικά εμπνεύσει καλλιτέχνες σε όλο τον κόσμο.

Ο Διόνυσος και η λατρεία του, σύμφωνα με πολλούς μελετητές, επίσης κατάγεται από την αρχαία Θράκη απ' όπου και μεταδόθηκε στην υπόλοιπη Ελλάδα. Οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να ερευνήσουν και να κατανοήσουν τη διονυσιακή λατρεία στην ευρύτερη

περιοχή της Θράκης αλλά και στο ευρύτερο πολιτισμικό πλαίσιο της αρχαίας Ελλάδας. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στη μελέτη των *Βακχών* του Ευριπίδη.

#### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 6**

##### **Οι Μυθολογίες των Λαών του Παρευξείνιου Χώρου**

Οι περισσότεροι από τους αρχαίους λαούς γύρω από τον Εύξεινο Πόντο δεν ανέπτυξαν γραφή, αλλά οι πολιτισμοί τους ήταν πολιτισμοί ακοής και ομιλίας.

Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές τις μυθολογίες των λαών αυτής της περιοχής και να ερευνήσουν ποιες πολιτιστικές και ηθικές αξίες αντανακλούν, αλλά και ποιες συνήθειες δικαιολογούν. Καθώς σε μια μυθολογία ένας λαός μπορεί να έχει συγκεντρωμένο ολόκληρο τον πολιτισμό του, βασικό μέλημα είναι η εξέταση της σημασίας που έχουν για τους συγκεκριμένους λαούς οι μυθολογίες τους, και η επίδραση τους στον πολιτισμό τους.

#### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ Υ 14**

##### **Θρησκευολογική Επισκόπηση του Παρευξείνιου Χώρου**

Μέσω μιας ιστορικής και θρησκευολογικής προσέγγισης, το μάθημα επιδιώκει να παρουσιάσει την ιστορία των θρησκειών των λαών που έζησαν στις περιοχές του Εύξεινου Πόντου από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Την περιοχή αυτή καθιστά ιδιαίτερη η θρησκευτική και πολιτισμική ποικιλομορφία, μια και την κατοίκησε πλήθος λαών με πολύ διαφορετικές αντιλήψεις, κοσμοθεωρίες και τρόπους ζωής.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ε΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΤ 21**

##### **Οσμανική και τουρκική ιστορία (19<sup>ος</sup> και 20<sup>ος</sup> αιώνες) I**

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στην ιστορία της ύστερης οσμανικής περιόδου (19<sup>ος</sup> αιώνας) και διδάσκεται στο Ε΄ Εξάμηνο. Κάθε διδακτική ενότητα επιχειρεί να προσεγγίσει τις ιστορικές εξελίξεις με τέτοιο τρόπο ώστε στο πέρας του εξαμήνου να μορφοποιείται μία γενικότερη εικόνα για το ιστορικό γίνεσθαι στο Οσμανικό Κράτος κατά την αναφερόμενη περίοδο.

Το χρονικό πλαίσιο στο οποίο κινείται ξεκινά από τα χρόνια της κυριαρχίας του σουλτάνου Σελήμ Γ΄ (τέλη του 18<sup>ου</sup> αιώνα) και καταλήγει στο τέλος του 19<sup>ου</sup> αιώνα, δηλαδή στην εντός αυτού περιόδο κυριαρχίας του σουλτάνου Αμπντουλχαμίτ Β΄. Οι διδακτικές ενότητες εστιάζουν στην παρουσίαση των σημαντικότερων γεγονότων (πολιτικών, οικονομικών, στρατιωτικών, διπλωματικών κ.λπ.) που λαμβάνουν χώρα κατά την αναφερόμενη περίοδο. Εξετάζονται τα επιμέρους στοιχεία που τα συνθέτουν (σχέσεις μεταξύ προσώπων και γεγονότων, εσωτερικοί και εξωτερικοί παράγοντες που επενεργούν, αιτίες και αποτελέσματα κ.ά.). Στο πλαίσιο αυτό περιγράφεται η πολιτική και οικονομική κατάσταση του Οσμανικού Κράτους, οι πολεμικές συγκρούσεις και οι σχέσεις του προς τρίτα κράτη, οι εδαφικές ανακατατάξεις που επισυμβαίνουν στην οσμανική επικράτεια ως αποτέλεσμα των σχέσεων αυτών, κ.λπ. Οι διδακτικές ενότητες υποστηρίζονται με προβολή εποπτικού υλικού.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΤ 25**

##### **Οσμανική και τουρκική ιστορία (19<sup>ος</sup> και 20<sup>ος</sup> αιώνες) II**

Το μάθημα, αποτελεί συνέχεια του προηγούμενου μαθήματος του Ε΄ Εξαμήνου (*Οσμανική και Τουρκική... I*) και διδάσκεται στο ΣΤ΄ Εξάμηνο. Το χρονικό πλαίσιο στο οποίο κινείται ξεκινά από τις αρχές του 20<sup>ου</sup> αιώνα (περίοδος κυριαρχίας του σουλτάνου Αμπντουλχαμίτ

Β') και καταλήγει στη μετά τον Μικρασιατικό Πόλεμο (Πόλεμος της Ανεξαρτησίας) εποχή, με την ίδρυση του σύγχρονου Τουρκικού Κράτους. Οι διδακτικές ενότητες εστιάζουν στα σημαντικά ιστορικά γεγονότα που καταγράφονται κατά την περίοδο της κυριαρχίας των τριών τελευταίων σουλτάνων, όπως οι πολεμικές συγκρούσεις με την Ιταλία και τα Βαλκανικά Κράτη, η συμμετοχή του Οσμανικού Κράτους στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και τα αποτελέσματα που είχε το γεγονός αυτό για τους Οσμανούς, ο Μικρασιατικός Πόλεμος, κ.λπ.

Στο ίδιο χρονικό πλαίσιο εξετάζονται πολιτικά γεγονότα στο εσωτερικό του κράτους όπως το κίνημα του 1908, το αντιπραξικόπημα του 1909, η άνοδος στη εξουσία των μελών του σωματίου - κόμματος της «Ενώσεως και Προόδου», οι πολιτικές συγκρούσεις κατά τη διάρκεια της δεύτερης δεκαετίας, οι σχέσεις του Οσμανικού Κράτους προς τις τρίτες χώρες, η ανάδειξη νέων πολιτικών και στρατιωτικών φυσιογνωμιών στο πολιτικό γίγνεσθαι κατά τη διάρκεια του Παγκοσμίου και του Μικρασιατικού Πολέμου, οι σχέσεις της Κυβερνήσεως της Αγκύρας με την επίσημη Οσμανική Κυβέρνηση και προς τρίτες χώρες, οι δυνάμεις και οι σχέσεις που διαμορφώνονται στο εσωτερικό της Μεγάλης Τουρκικής Εθνοσυνελεύσεως, η κατάλυση της δυναστείας των Οσμανιδών και (λίγο αργότερα) του Χαλιφάτου και η ίδρυση του σύγχρονου Τουρκικού Κράτους. Οι διδακτικές ενότητες υποστηρίζονται με παρουσίαση σχετικού εποπτικού υλικού.

#### **Β' ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ζ', ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 30**

##### **Από την πολυεθνική αυτοκρατορία στο εθνικό κράτος Ι**

Το μάθημα αναφέρεται στις εξελίξεις που παρατηρούνται κατά την ύστερη οσμανική περίοδο στο εσωτερικό του Οσμανικού Κράτους ως αποτέλεσμα της προσπάθειας αφομοιώσεως ευρωπαϊκών προτύπων με σκοπό την ανάσχεση της παρακμιακής του πορείας και διδάσκεται στο Ζ' Εξάμηνο. Το χρονικό πλαίσιο στο οποίο κινείται ξεκινά από τα χρόνια της κυριαρχίας του σουλτάνου Σελήμ Γ' (τέλη του 18<sup>ου</sup> αιώνα) και ανατρέχει σε όλο τον 19<sup>ο</sup> αιώνα. Εντός του παραπάνω χρονικού πλαισίου εξετάζονται οι μεταρρυθμιστικές – εκσυγχρονιστικές προσπάθειες που καταγράφονται στην οσμανική ιστορία του 19<sup>ου</sup> αιώνα (περίοδος της Αναδιοργανώσεως και ανακήρυξη του Συντάγματος), οι αιτίες που οδηγούν σ' αυτές και τα αποτελέσματά τους, οι αγκυλώσεις που παρατηρούνται κατά την εφαρμογή τους, τα βασικά συστατικά στοιχεία της δομής της οσμανικής κοινωνίας, η οργάνωση του κεντρικού κράτους και η επαρχιακή διοικητική οργάνωση, καθώς και επιμέρους πτυχές όπως τα ιδεολογικά ρεύματα που εμφανίζονται κατά τη διάρκεια του 19<sup>ου</sup> αιώνα, στοιχεία για τις σημαντικότερες προσωπικότητες των Οσμανών διανοουμένων και πολιτικών ανδρών της εποχής της «Αναδιοργανώσεως», ο Τύπος και ο ρόλος του στις εξελίξεις, η επιρροή που ασκεί ο ευρωπαϊκός χώρος και τα αποτελέσματά της, κ.λπ. Οι διδακτικές ενότητες υποστηρίζονται με παρουσίαση σχετικού εποπτικού υλικού.

#### **Β' ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Η', ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 34**

##### **Από την πολυεθνική αυτοκρατορία στο εθνικό κράτος ΙΙ**

Το μάθημα αποτελεί συνέχεια του προηγούμενου μαθήματος του Ζ' Εξαμήνου (*Από την Πολυεθνική Αυτοκρατορία... Ι*) και διδάσκεται στο Η' Εξάμηνο. Αναφέρεται στο χρονικό πλαίσιο που ξεκινά από τις αρχές του 20<sup>ου</sup> αιώνα και καταλήγει στα πρώτα χρόνια μετά την ίδρυση του σύγχρονου Τουρκικού Κράτους. Εντός του παραπάνω χρονικού πλαισίου εξετάζονται οι μεταρρυθμιστικές - εκσυγχρονιστικές προσπάθειες που καταγράφονται στα τελευταία χρόνια της υπάρξεως του Οσμανικού Κράτους (Β' Συνταγματική Περίοδος), τα αποτελέσματά τους, οι ιδεολογικές ζυμώσεις και τα πολιτικά κόμματα, η οργάνωση του κεντρικού κράτους και η επαρχιακή διοικητική οργάνωση κατά τα τελευταία αυτά έτη ζωής

της αυτοκρατορίας, οι επιπτώσεις που έχει στην οσμανική κοινωνία η περίοδος της διακυβέρνησεως της χώρας από το κόμμα της «Ενώσεως και Προόδου», οι σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ των θρησκευτικών-εθνικών κοινοτήτων καθώς και οι πρώτες μεταρρυθμίσεις που επιβάλλονται σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο, αμέσως μετά την ίδρυση του σύγχρονου Τουρκικού Κράτους. Οι διδακτικές ενότητες υποστηρίζονται με παρουσίαση σχετικού εποπτικού υλικού.

#### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡ 1**

##### **Ρουμανική γλώσσα 1**

Δίνονται εισαγωγικές πληροφορίες για τους Ρουμάνους και τον πολιτισμό τους, για τη γλώσσα και τα κράτη όπου χρησιμοποιείται. Επιχειρείται σύντομη συγχρονική και διαχρονική περιγραφή του γλωσσικού συστήματος. Παρουσιάζονται αναλυτικά το αλφάβητο, οι φθόγγοι και τα φωνήματα, οι κανόνες ανάγνωσης, προφοράς και γραφής. Αρχίζει η πρακτική εκμάθηση βασικών μορφολογικών κατηγοριών και ενός σημαντικού αριθμού λέξεων και εκφράσεων. Στο α΄ εξάμηνο οι παραδόσεις καλύπτουν τα ακόλουθα: ρουμανικό αλφάβητο και ασκήσεις προφοράς, συλλαβισμός, τονισμός, σημεία στίξης, ουσιαστικά (γένος, αριθμός, σχηματισμός πληθυντικού), οριστικά άρθρα, απόλυτα αριθμητικά, προσωπικές, ερωτηματικές, αρνητικές, αναφορικές και δεικτικές αντωνυμίες, επίθετα τεσσάρων, τριών, δύο τύπων και αμετάβλητα, σχηματισμός και χρήση των ρημάτων στο απαρέμφατο και στον ενεστώτα της οριστικής, καταφατικές και αρνητικές προτάσεις, βασικό λεξιλόγιο.

#### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡ 6**

##### **Ρουμανική γλώσσα 2**

Κατά το δεύτερο εξάμηνο διδασκαλίας της Ρουμανικής Γλώσσας ως ξένης δίνεται ακόμα μεγαλύτερη σημασία στην πρακτική-επικοινωνιακή εκμάθηση. Οι διδασκόμενοι αποκτούν περισσότερες γνώσεις για τα κλιτά και τα άκλιτα μέρη του λόγου, για τις σχέσεις μεταξύ των λέξεων σε συντακτικό και σημασιολογικό επίπεδο, εξασκούν περισσότερα την προφορά τους και μαθαίνουν πολλές καινούργιες λέξεις και εκφράσεις, με στόχο στο τέλος του εξαμήνου να είναι σε θέση να προφέρουν σωστά περισσότερους ρουμανικούς φθόγγους, να διαβάζουν και να καταλαβαίνουν πιο προχωρημένα κείμενα, να γνωρίζουν τους περισσότερους βασικούς κανόνες της μορφολογίας και να έχουν συμπληρώσει σε ικανοποιητικό βαθμό τις γνώσεις τους για το συντακτικό της πρότασης. Στο β΄ εξάμηνο οι παραδόσεις καλύπτουν τα ακόλουθα: σχηματισμός και χρήση του ενεστώτα της υποτακτικής και του μέλλοντα της οριστικής, μορφοφωνολογικές αλλαγές στην κλήση των ρημάτων, προσωπική αντωνυμία (τύποι της Αιτιατικής), επίθετα τριών και δύο τύπων και αμετάβλητα επίθετα, μέση φωνή, αναφορικά επιρρήματα, πλάγιο λόγο, καθώς και διεύρυνση λεξιλογίου, διαλόγους και συμπληρωματικά κείμενα και ασκήσεις.

#### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡ 11**

##### **Ρουμανική γλώσσα 3**

Κατά τη διάρκεια του τρίτου εξαμήνου διδασκαλίας της Ρουμανικής ως ξένη γλώσσα οι διδασκόμενοι θα εμπλουτίζουν τις μορφολογικές και συντακτικές τους γνώσεις και το λεξιλόγιο, θα βελτιώνουν την προφορά τους και θα προχωρούν σταδιακά προς την ανάγνωση και την κατανόηση λογοτεχνικών κειμένων. Στο τέλος του 3<sup>ου</sup> εξαμήνου οι φοιτητές θα είναι ικανοί να προφέρουν ικανοποιητικά και τους πιο δύσκολους Ρουμανικούς φθόγγους, όπως π.χ. τα κλειστά φωνήεντα της κεντρικής σειράς, να καταλάβουν φωνολογικές διακρίσεις οι οποίες δεν υπάρχουν στα Ελληνικά, να διαβάζουν

και να καταλάβουν (με τη βοήθεια λεξικών) λογοτεχνικά κείμενα του 20<sup>ου</sup> και του 19<sup>ου</sup> αιώνα.

#### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡ 15**

##### **Ρουμανική γλώσσα 4**

Το τέταρτο εξάμηνο διδασκαλίας της Ρουμανικής Γλώσσας ως ξένης συνεχίζει και συμπληρώνει τα προηγούμενα εξάμηνα. Οι φοιτητές βελτιώσουν ακόμα περισσότερα την προφορά τους και γνωρίσουν πλέον όλους τους μορφολογικούς και συντακτικούς κανόνες, με στόχο στο τέλος του εξαμήνου να μπορούν να αξιοποιούν όλες τις θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις τις οποίες έχουν αποκτήσει κατά τη διάρκεια των μαθημάτων των πρώτων δύο ετών, ώστε να μπορούν να τις χρησιμοποιούν τόσο στο γραπτό, όσο και στον προφορικό λόγο και σε ένα επίπεδο όσο γίνεται πιο κοντά με εκείνο του φυσικού ομιλητή της Ρουμανικής Γλώσσας. Εκτός από την απόκτηση εκείνων των συνηθειών οι οποίες δημιουργούν την εντύπωση της φυσικότητας στην έκφραση, κύριος στόχος όλων των μέχρι τώρα μαθημάτων είναι η δημιουργία των ικανοτήτων οι οποίες να επιτρέπουν την παρακολούθηση και την κατανόηση από τους φοιτητές των εξειδικευμένων μαθημάτων γλώσσας (ειδικής ορολογίας) και πολιτισμού του γ΄ και δ΄ έτους σπουδών.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ε΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡ 19**

##### **Ρουμανική γλώσσα 5**

Στο εξάμηνο αυτό επιχειρείται εμπέδωση και επανάληψη γραμματικών φαινομένων μέσα από επιλεγμένα κείμενα ειδικού λεξιλογίου. Δίνεται έμφαση στα σχήματα λόγου και στους ιδιωτισμούς. Τα μαθήματα εμπλουτίζονται με περισσότερα οπτικό-ακουστικά μέσα σε σχέση με τα προηγούμενα εξάμηνα, τα οποία παρουσιάζουν στιγμιότυπα από την καθημερινή ζωή, ταινίες, δελτία ειδήσεων κλπ. για την καλύτερη εξοικείωση με τον προφορικό λόγο.

Στο ε΄ εξάμηνο αντιμετωπίζονται τα ακόλουθα γραμματικά φαινόμενα: γερούνδιο, υπερσυντέλικος της οριστικής, ευκτική ενεστώτα, Παθητική Φωνή, αόριστες, αρνητικές, αναφορικές και ερωτηματικές αντωνυμίες, επίθετα στη γενική-δοτική κ.λπ.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ε΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡ 21**

##### **Ιστορία της ρουμανικής λογοτεχνίας 1**

Κατά τη διάρκεια των τριών εξαμήνων θα εξετάζονται διάφορα σημαντικά θέματα τα οποία σχετίζονται άμεσα με την ιστορία της ρουμανικής λογοτεχνίας: το γλωσσικό ζήτημα όπως αυτό εξελίχθηκε, κωδικοποίηση της σύγχρονης ρουμανικής γλώσσας, πέρασμα από το κυρίως θρησκευτικό στο κοσμικό λογοτεχνικό έργο, λαϊκή δημιουργία, ρεύματα και χαρακτηριστικά της λογοτεχνικής δημιουργίας (διαφωτισμός, κλασικισμός, ρομαντισμός, πρώιμος ρεαλισμός κλπ.), ρίζες του έθνους, αφύπνιση του έθνους, κλπ. Θα ακολουθήσει η γλωσσική και φιλολογική ανάλυση χαρακτηριστικών αποσπασμάτων από τα έργα επιλεγμένων συγγραφέων. Το πρακτικό μέρος του μαθήματος θα έχει ως ζητούμενο της πιστή ή και την ελεύθερη μετάφραση ρουμανικών κειμένων στην ελληνική γλώσσα. Επίσης θα συζητηθούν συγκεκριμένα γλωσσικά και υφολογικά προβλήματα. Ιδιαίτερη έμφαση θα δίδεται και στα θέματα ελληνικού ενδιαφέροντος (ελληνική μυθολογία, λογοτεχνία και ιστορία) τα οποία παρουσίασε η ρουμανική λογοτεχνία.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ε, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡ 22**

##### **Ιστορία της ρουμανικής γλώσσας**



Στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές/τριες μια επισκόπηση της ιστορικής πορείας της Ρουμάνικης Γλώσσας από την εμφάνιση των πρώτων γραπτών μνημείων έως σήμερα. Εξετάζονται οι βασικές γλωσσικές αλλαγές κατά τις διαφορετικές περιόδους (σλαβονική κτλ.). Αναφέρονται οι βασικές φωνητικές, μορφολογικές και συντακτικές αλλαγές, η σταθερή πορεία της Ρουμάνικης Γλώσσας από συνθετική προς αναλυτική δομή, η εξέλιξη της στα πλαίσια του βαλκανικού γλωσσικού συνασπισμού.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡ 27**

##### **Ιστορία της ρουμανικής λογοτεχνίας 2**

Το μάθημα εξετάζει τη μοντέρνα περίοδο (1830-1944) της ρουμανικής λογοτεχνίας, περίοδο αναγέννησης της ρουμανικής κουλτούρας, η οποία συμπίπτει με την πολιτική αναγέννηση του ρομανικού έθνους. Είναι η περίοδος όταν εμφανίζονται τα πρώτα ρουμανικά περιοδικά. Το μάθημα αναφέρεται στους βασικότερους εκπροσώπους της ρουμανικής λογοτεχνίας του 19<sup>ου</sup> αιώνα. Γίνεται παρουσίαση του έργου των σημαντικότερων εκπροσώπων του διαφωτισμού, του κλασικισμού, του ρομαντισμού, του συμβολισμού και του ρεαλισμού (Mihai Eminescu, Ioan Slavici, Ion Creangă, Ion Luca Caragiale, Alexandru Macedonski κ.ά.).

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡ 25**

##### **Ρουμανικός πολιτισμός**

Το μάθημα στοχεύει στην ενδελεχή επισκόπηση της πολιτιστικής φυσιογνωμίας του ρουμανικού λαού στο πλαίσιο του βαλκανικού και του παγκοσμίου πολιτισμού. Αναλύονται διεξοδικά η ιστορική εξέλιξη του ρουμανικού λαού (αρχές, γέννηση του έθνους, φεουδαρχικές δομές, εθνική αφύπνιση, μεταπολεμική περίοδος, εξελίξεις μετά το 1989), η γλωσσική εξέλιξη, η λαογραφία, η μυθολογία, η πνευματικότητα και η θρησκεία και οι διμερείς σχέσεις με τις άλλες βαλκανικές χώρες. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στις διμερείς σχέσεις Ελλάδας-Ρουμανίας στις οικονομικές, πολιτιστικές και μορφωτικές ανταλλαγές καθώς και στις ελληνικές κοινότητες της Ρουμανίας.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ζ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡ 31**

##### **Μεταφραστικά θέματα της ρουμανικής γλώσσας**

1. εκτεταμένη πρακτική στη μετάφραση ιδιαίτερος απαιτητικών κειμένων γενικού περιεχομένου, 2. μετάφραση κειμένων για τις πέντε ειδικές θεματικές κατηγορίες που ορίζονται: επιστήμη (οδηγίες για ένα φυσικό φαινόμενο), πολιτισμικά (πληροφορίες σχετικά με πολιτισμικά, ιστορικο-πολιτισμικά, κοινωνικο-πολιτισμικά φαινόμενα), ανθρωπιστικά (ένα προσωπικό ή οικογενειακό γεγονός, ένα ιστορικό γεγονός, μία εκδρομή), επιχειρηματολογία (εκθέσεις σχετικά με τοπικά ζητήματα, αντικείμενα αντιπαράθεσης, επιχειρηματολογία στηριγμένη σε αποτελέσματα έρευνας μέσω συνεντεύξεων, επιχειρηματολογιών) και λογοτεχνία (μικρά αποσπάσματα από την Ελληνική λογοτεχνία

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ζ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡ 32**

##### **Μεθοδολογία διδασκαλίας της ρουμανικής γλώσσας και φιλολογίας**

Το περιεχόμενο του μαθήματος επικεντρώνεται στην καταγραφή και τη σύνδεση της θεωρίας της γλώσσας, (απόψεις γλωσσολογικών θεωριών-τάσεων), με την πράξη της διδασκαλίας. Η μέθοδος, οι γενικοί και ειδικοί σκοποί της διδασκαλίας, η διδακτέα ύλη, τα Προγράμματα Σπουδών, η διδακτική προσέγγιση, ο ρόλος του εκπαιδευτικού, ο ρόλος του

μαθητή, η κοινωνική οργάνωση της τάξης, το διδακτικό υλικό εξετάζονται στο πρώτο μέρος. Ακολουθεί η σπουδή της τεχνικής η οποία αναφέρεται στο σύνολο των προτεινόμενων και εφαρμοζόμενων μεθόδων, στην εκδηλούμενη συμπεριφορά, στις αντιδράσεις κατά της εφαρμογή, στις φάσεις της διδασκαλίας, στην αλληλεπίδραση μεταξύ των παραγόντων της διδασκαλίας, στην αποτελεσματικότητα- εκτίμηση-αιτιολόγηση της διδασκαλίας και της μεθόδου, στις απαραίτητες αναπροσαρμογές για τη μείωση της απόκλισης μεταξύ σκοπών στόχων και αποτελεσμάτων της διδασκαλίας.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Η΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡ 34**

##### **Ρουμανική γλώσσα 8**

Συστηματικά παρατηρείται υψηλός βαθμός γραμματικής ακρίβειας. Τα λάθη είναι σπάνια ή δύσκολα εντοπίζονται.

Προσεγγίζονται κείμενα ειδικής ορολογίας που εξυπηρετούν ειδικούς σκοπούς επικοινωνίας. Εξετάζονται οι δύσκολες περιπτώσεις της φωνητικής, της μορφολογίας και της σύνταξης της Ρουμανικής Γλώσσας. Αναλύεται η δομή της πρότασης και της φράσης και παρουσιάζεται ο σημαντικός ρόλος της συντακτικής δομής στα πλαίσια ενός γλωσσικού και σημειολογικού συστήματος. Επίσης, δίδεται έμφαση στην πρακτική εξάσκηση των φοιτητών στη συντακτική ανάλυση.

Οι δραστηριότητες του μαθήματος είναι η παραγωγή και η μετάφραση διάφορων μορφών γραπτού λόγου: σύνταξη βιογραφικού σημειώματος, κειμένου εμπορικής αλληλογραφίας, επιστημονικών άρθρων, ερευνητικών εργασιών σε θέματα πολιτικής, ιστορίας, οικονομίας, τέχνης κ.λπ.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Η΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΡ 35**

##### **Εξειδικευμένα θέματα μετάφρασης**

Το μάθημα παρέχει θεωρητική κατάρτιση και πρακτική εξάσκηση στη μετάφραση από τα Ελληνικά προς τα Ρουμανικά και από τα Ρουμανικά προς τα Ελληνικά. Επικεντρώνεται στη διαδοχική και από κείμενου μετάφραση και δίνει έμφαση στην ανάπτυξη της ικανότητας των συμμετεχόντων στην κατανόηση κειμένων, καθώς και στην ακριβή απόδοσή τους στη μητρική τους γλώσσα. Οι συμμετέχοντες μαθαίνουν να μεταφράζουν με σαφήνεια και ορθότητα και αποκτούν αυτοπεποίθηση για το έργο που παράγουν.

#### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Ζ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ Υ 33**

##### **Δίκαιο προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων**

Η σημασία που δίνει η διεθνής κοινότητα, τόσο σε οικουμενικό, όσο και σε περιφερειακό επίπεδο, στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθιστά αναγκαία τη μελέτη τους, ιδιαίτερα σε ένα πεδίο –τον παρευξείνιο χώρο- όπου η εφαρμογή τους στην πράξη δοκιμάζεται λόγω των πολύπλοκων εθνικιστικών και μειονοτικών ζητημάτων που εξακολουθούν ακόμη και σήμερα να υφίστανται στην περιοχή. Η μελέτη του αντικειμένου ξεκινά με την οριοθέτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και την εμπλοκή τους με ζητήματα διεθνών σχέσεων και πολιτικής (συσχετισμός οικονομικής βοήθειας με ανθρώπινα δικαιώματα, ανθρωπιστική επέμβαση).

Στη συνέχεια εξετάζεται το οικουμενικό σύστημα προστασίας στο πλαίσιο του ΟΗΕ (Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οικουμενικού χαρακτήρα κείμενα για την προστασία τους), το κύριο όμως τμήμα του μαθήματος επικεντρώνεται στην προστασία σε περιφερειακό επίπεδο και ιδίως στο Ευρωπαϊκό σύστημα, με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ως το κύριο όργανο εφαρμογής της Σύμβασης. Τέλος, γίνεται αναφορά και στους υπόλοιπους

ευρωπαϊκούς οργανισμούς που ασχολούνται με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (ΟΑΣΕ, Ευρωπαϊκή Ένωση).

### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 18**

#### **Στοιχεία δημοσίου διεθνούς δικαίου**

Οι σπουδές με αντικείμενο τον παρευξέινιο χώρο καθιστούν αναγκαία τη μελέτη του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις διεθνείς σχέσεις μεταξύ των κρατών και περιλαμβάνεται στο Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο. Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στο αντικείμενο και σκοπός του είναι φέρει τους φοιτητές με επαφή με τα κυριότερα κεφάλαια του διεθνούς δικαίου, μέσω της ανάλυσης επιλεγμένων ενοτήτων που καλύπτουν τα θεμελιώδη ζητήματα του διεθνούς δικαίου.

Αρχικά γίνεται μια ιστορική αναδρομή στην εξέλιξη του διεθνούς δικαίου και αναλύεται η λειτουργία και οι πηγές του. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στα υποκείμενα του διεθνούς δικαίου και στις σχέσεις μεταξύ διεθνούς και εσωτερικού δικαίου. Εξετάζονται ακόμη η έννοια της διεθνούς ευθύνης και η πρακτική εφαρμογή της, καθώς και το δίκαιο των διεθνών συνθηκών. Από τα επιμέρους αντικείμενα του διεθνούς δικαίου εξετάζονται συνοπτικά η έννοια του εδάφους και της εδαφικής κυριαρχίας, το δίκαιο της θάλασσας και η χρήση βίας, ένας τομέας που αποκτά ολοένα αυξανόμενη σημασία στις μέρες μας.

### **Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 2**

#### **Εισαγωγή στην οργάνωση της διεθνούς κοινωνίας**

Στο πλαίσιο των σύγχρονων διεθνών σχέσεων, η δημιουργία και λειτουργία των διεθνών οργανισμών παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της διεθνούς συνεργασίας και στην ειρηνική επίλυση των διεθνών διαφορών. Το μάθημα εξετάζει όλα τα στάδια δημιουργίας των διεθνών οργανισμών από τη φάση της διαπραγματεύσεως έως την υπογραφή και έναρξη λειτουργίας ενός οργανισμού, τις μορφές συμμετοχής, τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των κρατών – μελών και ζητήματα σχετικά με τη διάλυση διεθνών οργανισμών και την αποχώρηση μελών τους.

Μετά την ανάλυση του θεσμικού πλαισίου, ως απαραίτητης βάσης για την για την κατανόηση της φύσης και λειτουργίας των διεθνών οργανισμών, ως μονάδων της διεθνούς κοινωνίας αναλύονται η δομή, λειτουργία, και τα προβλήματα των κυριοτέρων διεθνών οργανισμών που υπάρχουν σήμερα, και συγκεκριμένα των ΟΗΕ, ΕΕ, ΝΑΤΟ, ΟΑΣΕ και άλλων παγκόσμιων και περιφερειακών οργανισμών που θεωρούνται σημαντικοί (πχ. ΔΝΤ & Παγκόσμια Τράπεζα).

### **Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Η΄, ΚΩΔΙΚΟΣ 37**

#### **Η διεθνής προστασία των μειονοτήτων και η θέση τους στον Παρευξέινιο χώρο**

##### **Ι. Συνοπτική Παρουσίαση του Μαθήματος**

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει στους φοιτητές την έννοια της μειονότητας, να τη διακρίνει από άλλες, παρεμφερείς έννοιες και να καταγράψει τις βασικές παραμέτρους προστασίας σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως αυτές προκύπτουν από τα διεθνή κείμενα περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων γενικά και προστασίας των μειονοτήτων ειδικότερα.

Το κύριο μέρος του μαθήματος είναι αφιερωμένο στον εντοπισμό και την ανάλυση των μειονοτικών ζητημάτων που υφίστανται στον παρευξέινιο χώρο με ξεχωριστή εξέταση των μειονοτικών προβλημάτων σε κάθε κράτος, κάτι που παρέχει στους φοιτητές την δυνατότητα να εξετάσουν το μειονοτικό φαινόμενο συνδεδεμένο με τις ιστορικές, κοινωνικές και πολιτικές ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής.

## **II. Διάγραμμα ύλης**

### **A. Γενικά περί μειονοτήτων στο διεθνές δίκαιο**

1. Οριοθέτηση της έννοιας της μειονότητας.
2. Διάκριση από παρεμφερείς έννοιες (λαοί, αυτόχθονες πληθυσμοί, μειονεκτούσες ομάδες).
3. Η Οικουμενική Προστασία των μειονοτήτων
  - (α) Πρώιμες προσπάθειες (αρχαιότητα – μεσαίωνας)
  - (β) Η περίοδος της ΚτΕ
  - (γ) Οι δραστηριότητες του ΟΗΕ
  - (δ) Το Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (1966)
4. Το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο και η θέση των παρευξινίων κρατών.
  - (α) Τα προστατευόμενα δικαιώματα από την ΕΣΔΑ
  - (β) Η Σύμβαση Πλαίσιο για τις Εθνικές Μειονότητες και τα άλλα κείμενα του Συμβουλίου της Ευρώπης
  - (γ) Ο ρόλος του ΟΑΣΕ (Κείμενα Κοπεγχάγης, Γενεύης, Παρισιού κλπ.)
  - (δ) Η συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης

### **B. Μειονότητες και η μεταχείρισή τους στα παρευξινία κράτη.**

- (α) Βουλγαρία
- (β) Ρουμανία
- (γ) Ουκρανία
- (δ) Ρωσία
- (ε) Ναγκόρνο Καραμπάχ
- (στ) Γεωργία (Απχαζία, Νότια Οσετία, Adjara)
- (ζ) Τουρκία
- (η) Μολδαβία

## **A΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 3**

### **Κοινοτική οργάνωση των Ελλήνων κατά την ύστερη οθωμανική περίοδο**

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η κοινοτική οργάνωση των Ελληνορθοδόξων της Κωνσταντινούπολης, της Μικράς Ασίας, του Πόντου, της Θράκης και της Μακεδονίας κατά την ύστερη οθωμανική περίοδο. Εξετάζονται οι θρησκευτικοί, εκπαιδευτικοί, κοινωνικοί, οικονομικοί θεσμοί, οι πρόσφυγες και η ανταλλαγή των πληθυσμών (Συνθήκη της Λωζάννης).

## **A΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄, ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΕ 7**

### **Κοινοτική, κοινωνική, πνευματική και οικονομική ζωή των Ελλήνων στη σύγχρονη Τουρκία (μετά τη Συνθήκη της Λωζάννης)**

Σκοπός του μαθήματος είναι να μελετηθεί η θρησκευτική, εκπαιδευτική, κοινοτική και οικονομική ζωή των Ελληνορθοδόξων της Κωνσταντινούπολης και των νήσων Ίμβρου και Τενέδου μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης (1923) έως σήμερα. Επίσης αντικείμενο του μαθήματος είναι η σταδιακή συρρίκνωση των Ελληνορθοδόξων στις περιοχές αυτές λόγω των πολιτικών γεγονότων, της ίδιας περιόδου.